

Bilag til Valby Lokaludvalgs svar på offentlig høring af Udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

11. juni 2025

Sagsnr.
2025-0193847

Dokumentnr.
2025-0193847-2

Sagsbehandler

I den interne høring fremførte Valby Lokaludvalg nedenstående synspunkter, som vi vil fastholde. Vi mener, at bemærkningerne fortsat er relevante for gennemførelse af klimastrategien, selv om nogle af emnerne er udgået af Klimahandleplanen 2026-29.

Fjernvarme. Vi støtter helhjertet, at der indføres fleksibilitet i fjernvarmeforbruget, så spidsbelastninger kan undgås, eller i det mindste reduceres væsentligt. Da der nu endelig er ændret på afgiftsregler, så der ikke skal betales for at udnytte overskudsvarme, bør det undersøges, om der er virksomheder og andre processer, der genererer overskudsvarme, der vil kunne udnyttes i fjernvarmesystemet.

Solceller og energifællesskaber. Muligheden for opsætning af solceller på kommunens ejendomme er væsentligt større nu, når hvert solcelleanlæg ikke længere skal have sit eget selskab. Især ved nybygning og renovering af bygninger vil der være incitament til at inkludere solcelleanlæg i projektet. Andre kommuner har gennemført sådanne projekter, som København muligvis kan høste erfaring fra.

Reduktion af udslip af klimaskadelige kølemidler. Når en vurdering af kommunens egne ejendomme som skrevet viser, at der årligt indkøbes store mængder kølemidler til genopfyldning på eksisterende anlæg, kunne det tyde på, at der årligt lækkes store mængder kølemidler. Da disse kølemidler kan være stærke klimagasser, bør kommunen ikke kun anvende "få ressourcer" på området, men få foretaget en gennemgang af egne anlæg og få reduceret de lækkede mængder betragteligt. Det er nemmere at gå ud til private bygningsejere og gøre dem opmærksomme på problemet, hvis kommunens anlæg er i orden. Kommunen vil måske også kunne dele erfaring.

Landstrøm til krydstogtskibe Når der tilbydes landstrøm, og et krydstogtskib ikke vil tage imod, eller ikke kan tage imod, bør krydstogtskibet betale en afgift, der skal gå til yderligere grønne tiltag.

Københavns Kommune bør hurtigst muligt sikre, at alle krydstogtskibe benytter landstrømsanlæg.

Energirigtig drift. Der er selvfølgelig størst potentiale hos de største forbrugere, men der vil også være et stort samlet potentiale hos den enkelte private forbruger.

Klimahensyn i myndighedsbehandling. Det kan kun støttes, at kommunen vil gå i dialog med ejendomssejere og bygherrer om mulighederne for at kombinere renovering med energioptimering og om bevarelse frem for nedrivning/nybyggeri. Det kan ligeledes støttes, at der stilles klima-, miljø- og ressourcekrav ved nybyggeri.

Klimaaftryk ved byggeri. Partnerskab med bygherrer om byggeri med lavt klimaaftryk. Der er gennemført byggerier med et klimaaftryk på blot 20-25% af den nye lovmæssige grænseværdi på 12 kg CO₂-ækvivalent /m²/år. Det må være et rimeligt mål for kommunen at sætte sig, at nybyggeri kommer væsentligt under de 12 kg. Hvor kommunen er bygherre, er der ingen grund til ikke at stræbe efter 2,5 – 3 kg.

Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger. At udnytte eksisterende bygninger og tilbygning til eksisterende bygninger er generelt mere ressourcebesparende end at bygge nyt. Dispensationer fra for eksempel bebyggelsesprocenter og højder skal kun gives ganske undtagelsesvist. En dispensation er per definition en sjælden undtagelse.

Genbrug af tegl og beton i byggeriet. Det er sådan set udmærket, at kommunen vil anvende rollen som facilitator, men man må også kunne forvente, at kommunen går foran og genbruger i egne projekter, og deler erfaring med andre.

Samarbejde om mindre betonforbrug i anlæg. Det er sådan set udmærket, at kommunen vil anvende rollen som facilitator, men man må også kunne forvente, at kommunen går foran og nedbringer betonforbruget i egne projekter og deler erfaring med andre. Da der forudses et stigende forbrug af beton de kommende år på grund af større anlægsprojekter i byen, er det ekstra vigtigt, at forbruget nedbringes og erstattes af andre materialer, hvor det er muligt, og at der anvendes beton med et mindre klimaaftryk.

Tværkommunalt klima- og byudviklingssamarbejde i Hovedstadsområdet. Dette er af stor betydning. Et sådant samarbejde vil i højere grad gøre det muligt at følge Fingerplanens idé om at lade byudvikling ske langs S-togsnettet, så der er en mulighed for at lade pendling foregå med S-tog.

Mobilitet generelt. Hvis CO₂-udledningen fra transport skal mindskes, er det vigtigt at gøre alternativer til privatbiler mere attraktive. Det kunne fx være ved at etablere flere busbaner, så busser havde en fordel, når der var trængsel.

Bedre cykelmuligheder. Vi er meget glade for den udvikling, der er sket, således at der er indrettet cykelstier, hvor de har manglet, og bredere cykelstier mange steder. Hvis man ønsker at prioritere cykeltrafik, er det

vigtigt, at cyklisterne føler sig trygge i trafikken. Det betyder, at cykelstier mm. prioriteres. I Valby Lokaludvalgs bydelsplan har vi lagt stor vægt på ønsket om færdiggørelse af "Den grønne cykelsti" gennem hele Valby, således at der kan køres på cykelsti fra det ydre Østerbro til Valby Idrætspark og Valbyparken. Vi oplever, at denne færdiggørelse af cykelstien ikke prioriteres, selv om den vil have stor betydning for at få flere til at cykle på tværs af byen.

Det er også vigtigt, at trafikken på cykelstierne er sikker. Vi vil derfor anbefale, at Københavns Kommune arbejder for at få forsøgsordningen for meget hurtigtkørende cykler evalueret og afsluttet, således at de hurtigtkørende cykler reguleres eller fjernes helt fra cykelstierne. Det skal være muligt af parkere sin cykel sikkert. Der bør derfor indrettes mange flere cykelstativer, og i den forbindelse vil det være fint, hvis der er mulighed for at låse cykler fast, og flere pladser til store kassecykler.

Man ville også kunne fremme cykeltrafikken, hvis man kunne afmærke genveje for cyklister, fx gennem villakvarterer.

Styrket kollektiv trafik. Hvis man ønsker at fremme anvendelsen af den kollektive trafik, vil det være fint med en bedre sammenhæng mellem kollektiv transport og cykling, og der er ingen tvivl om, at muligheden for at tage cykler med S-tog har haft stor betydning. Måske kan denne mulighed udvides med mere plads på regionaltoget mm.

En meget væsentlig faktor er sikkerheden for præcision af den kollektive transport. Her kan busbaner mm. få god virkning. Særlige situationer, der skaber problemer, er vejarbejder, opgravninger og omlægning af den kollektive trafik i andre sammenhænge. Den kollektive trafik bør i den sammenhæng prioriteres langt højere, måske ved helt at omdirigere den øvrige trafik, således at busserne kan køre rimeligt ubesværet.

I Valby, hvor en stor del af biltrafikken er pendlertrafik, har vi et stort ønske om, at der gennemføres et regionalt samarbejde om kollektiv transport, der kan reducere den gennemkørende trafik.

En by med mindre biltrafik. Valby Lokaludvalg har, som allerede beskrevet ovenfor, et stort ønske om at reducere biltrafikken, og det kan være en god ide, at reducere borgernes mulighed for at parkere. Dette bør specielt gælde for pendlere. Det kan være svært for mange af byens borgere at undvære en bil for at få opfyldt deres behov for mobilitet. Det vil derfor bl.a. være nødvendigt, at den kollektive transport er langt bedre – også og måske især uden for København – før end man kan reducere antallet af parkeringspladser og dermed borgernes mulighed for at have bil.

En god mulighed for at reducere biltrafikken vil være vejafgifter. Dette bør indgå i en klimahandlingsplan.

Delebiler er en god ide. For at udbrede konceptet bør dette måske i stedet være en del af den kollektive transport og dermed opnå tilskud på samme måde som den øvrige kollektive transport.

Fossilfri vejtrafik. Elbiler er et godt middel til at reducere CO₂-udledning fra transport, men de vil fortsat bidrage til, at der er for mange biler, og at disse er i vejen for busserne i den kollektive transport. Elbiler reducerer heller ikke den lydmæssige forurening noget særligt.

Generelt bør der ved arbejdet med reduktion i CO₂-udledningen fra transport tages udgangspunkt i borgernes reelle behov for transport/mobilitet og på den baggrund sikre, at der er mulige løsninger for borgerne, da der ellers kan opstå uønskede modsætningsforhold.

Fødevarer. Fødevarerområdet er vigtigt som middel til at reducere CO₂-udledningen, men som det fremgår har Københavns Kommune ikke mange muligheder for ved regulering at få indflydelse på udvikling. Det er primære midler som facilitering, rådgivning og samarbejder, der kan anvendes.

Københavns Kommune har dog stor indflydelse på forbrug i de kommunale institutioner mm., hvor man kan lægge retningslinjer for indkøb og anvendelse af fødevarer.

Et andet område er skoleområdet, hvor kommunen har indflydelse på undervisningstemaer mm.

Fremme af reparation og deling i byen. Valby Lokaludvalg er enig i, at der skal ske langt mere reparation. Vi har selv et reparationsværksted, hvor vi har mange "kunder". Det er tydeligt, at der er behov for langt flere muligheder for reparation af tøj og elektronik, men også reparation af mange andre ting, som skal limes, renses eller andet.

Disse reparationsaktiviteter kan ikke magtes inden for rammerne af frivillige aktører. Der er også mange effekter, der er for store til, at et lille værksted kan klare det.

Københavns Kommune bør arbejde for, at der gives tilskud – måske i form af momsfriholdelse – så reparationer bliver billigere og dermed kan modsvare prisen på nyt.

Det kan foreslås, at kommunen i sin planlægning fremmer placering af virksomheder, der foretager reparation. Det ville kunne have betydning for de centrale handelsgader, fx Valby Langgade, som i øjeblikket har mange tomme butikker, hvis sådanne aktiviteter kan fremmes.

Det vil på længere sigt have stor virkning, hvis skolerne underviser i reparation af forskellige forbrugsgenstande. Dels ville mange selv kunne foretage reparationer, men der vil også blive større forståelse for, at reparation er mulig.

Det vil kunne have stor betydning, hvis detailhandlen var mere indstillet på at tage forbrugsgenstande ind til reparation, så det vil være fint, hvis kommunen kan fremme sådanne aktiviteter.

Ændrede forbrugsmønstre. I denne forbindelse er det arbejdet med at få lokale ildsjæle til at involvere sig i at udbrede forskellige budskaber, som kan have betydning. I Valby Lokaludvalg har vi en miljøgruppe, som arbejder på at udbrede forskellige budskaber, og som også

arbejder på at rekruttere lokale aktivister. Vi arbejder sammen med Grønne Nabofællesskaber, idet man i den sammenhæng allerede samler grønne ildsjæle. Vi vil anbefale et samarbejde med lokaludvalgenes miljøgrupper og med miljøpunkter, når der skal arbejdes med lokal rekruttering. Det er ikke hensigtsmæssigt med parallelle initiativer.

Genbrugsemballager - generelt og i forbindelse med store arrangementer. Valby Lokaludvalg har arbejdet med dette i forbindelse med vores Kulturdage. Det giver store udfordringer, når arrangementet ikke er afgrænset geografisk.

Fremme genbrug og leje. Valby Lokaludvalg mener, at det er vigtigt, at der er stor tilgængelighed for genbrug. Vi har i øjeblikket en bytteø, som ikke er i forbindelse med en genbrugsstation, og den er velbesøgt. Udfordringen er, at den drives med frivillig arbejdskraft, hvilket betyder, at der ikke er systematisk oprydning mm.

Det vil være fint, hvis virksomheder får øjnene op for muligheder for reparation og genbrug. I den forbindelse bør kommune som virksomhed og arbejdsplads og som selskabsejer kunne være rollemodel.

Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer. I forbindelse med den årlige bydelsfest, Valby Kulturdage, har Lokaludvalget forsøgt at etablere affaldssortering, men har måttet konstatere, at det er nærmest umuligt med de ressourcer, vi råder over. Vi er gang på gang løbet ind i, at vi ikke har kunne komme af med det indsamlede affald. Kommunen bør kunne hjælpe med rådgivning, materiel og bortskaffelse. Ofte ser vi, at der ved konferencer mm. i kommunale faciliteter som fx Hafnia Hallen ikke foregår en effektiv affaldssortering. Kommunen bør sørge for, at der er materiel til at sortere, og bør kræve, at lejere/arrangører bruger dem.

Borgerdialog og inddragelse. Man skal være opmærksom på, at boligforeninger og (grund) ejerforeninger har en meget lang reaktionstid. Der kan gå lang tid, fra at en bestyrelse bliver opmærksom på en indsatsmulighed, til at man får det diskuteret på et bestyrelsesmøde og præsenteret og godkendt af beboere/ejere. Derfor skal den slags indsatsforslag præsenteres i meget god tid i forvejen, gerne 4-6 måneder.

Borgerrettet vejledning. Københavns Kommunes Klimaborgerting har i sin anden session peget på, at en god metode til at få information om mange klimarelaterede emner ud til borgere, virksomheder mm. vil være at etablere "grønne fyrtårne" i alle bydele. Valby Lokaludvalg støtter dette forslag, og vi kan se, at det vil være en fordel, hvis et sådan grønt fyrtårn/informationscenter kan placeres i sammenhæng med andre aktiviteter for fællesskab og kulturelle tilbud. Dermed vil man kunne komme i kontakt med københavnere, som ikke på forhånd er optaget af klimaproblematikken og klimahandlinger. Det grønne fyrtårn/klimacenter vil kunne danne ramme for forsøg med klimaaktiviteter og lokale handlefællesskaber. Når Valby Bibliotek flytter til en ny placering, ser vi gerne den hidtidige bygning, "Rytterskolen" omdannet til et sådant grønt fyrtårn.

Bydelsbaseret klimaarbejde. I en tidligere udgave af Klimahandleplan 2026-29 konstaterede man om bydelsbaseret klimaarbejde, at 'virkningskæden er lang og indirekte, da lokaludvalgene selv beslutter om og hvordan, der skal handles'. I sine årsplaner for klimaarbejdet har Valby Lokaludvalgs miljøgruppe gennem adskillige år taget udgangspunkt i, at klimakrisen er vores største udfordring, og at alle indsatser skal ses i lyset af, om de bidrager til at løse den.

Vi finder at politikere og forvaltning skal være mere udfarende for at engagere og koordinere den lokale klimaindsats. Der bør kunne stilles politiske krav til både miljøpunkter og lokaludvalgs miljømedarbejdere om, at de skal prioritere klimaindsatser. Der skal naturligvis være udstrakt metodefrihed lokalt, men klimaindsatsen bør indtænkes i alt arbejde.

Forvaltningen bør aktivt og systematisk inddrage lokaludvalg, miljøpunkter og miljømedarbejdere i udrulning af nye initiativer/puljer/vejledninger.

I Valby vil vi forsøge at samarbejde med forvaltningen om i god tid at få overblik over, hvad der planlægges, sådan at vi kan inddrage forvaltningens initiativer i vores årsplan og planlægge vores aktiviteter, så de understøtter kommunens strategi og konkrete tiltag.

Erhvervsservice til grøn omstilling.

Ofte oplever vi, at affaldsregulativerne hindrer en effektiv affaldssortering/genanvendelse. I forbindelse med etablering af et nyt Bibliotek er der et stort ønske om at få etableret en nedgravet affaldsløsning for både biblioteket og Valby Kulturhus. Denne er imidlertid ikke finansieret. Kommunen har for nylig etableret et nedgravet sorteringspunkt ved kulturhuset. Men det var ikke muligt at lave en i sig selv rationel kombination med en affaldsløsning for Kulturhus/Bibliotek, da affaldsregulativerne forhindrer, at man håndterer husholdningsaffald og erhvervsaffald i samme facilitet. Kommunen bør udfordre dette rigide regelsystem.

Styrket medarbejderinvolvering. I Valby Kulturhus har indføring af effektiv affaldssortering i lang tid været hæmmet af, at det var uklart, hvem der havde ansvaret for udrulning: Hører det under KFF, TFF eller Københavns Ejendomme eller den lokale leder. Her bør kommunen sørge for en gennemsigtighed, der hindrer, at klimaløsninger forsinkes, fordi indsatser blot bliver skubbet mellem forvaltningerne.